

THEMAFICHE: KLEDIJ

1 ACHTERGROND

Mode is een van de meest vervuilende industrieën in de wereld. De productie van kleren gaat gepaard met **vervuiling** (o.a. door de katoenteelt en de gebruikte kleurstoffen) en goedkopere kledij is vaak **moeilijk te recycleren**. Die bevat dikwijls polyester en lycra en deze stoffen breken zeer langzaam af. Nylon doet er zo'n 30 à 40 jaar over. Bij de teelt van katoen gebruikt men dan weer veel insecticiden (goed voor 22,5 % van het wereldverbruik) en veel water. Bovendien zorgt de concurrentie tussen bedrijven ervoor dat mensen die kleren maken in vaak **mensonwaardige omstandigheden** werken.

Spinnen, weven en de industriële verwerking van textiel gaat ten koste van **luchtkwaliteit** en het toevoegen van kleur en prints vereist een groot aantal ongezonde, vervuilende chemische stoffen. Daarnaast speelt ook **het transport** een rol. Bij het maken van een jeansbroek zijn gemiddeld 12 landen betrokken. Het is dus belangrijk om bewust om te springen met de aankoop en het gebruik van kledij.

Gelukkig zijn er **alternatieve producten**: biologische katoen, ledervrije schoenen, milieuvriendelijke jute, tencel en hennep, herbruikbare luiers... Er zijn daarnaast ook veel labels, die sociale, milieu en gezondheidscriteria bevatten: schonekleren-campagnes, eco-fashion, Oeko-tex... De **zorg voor mens en milieu** sijpelt - mede door het naar buiten brengen van een aantal schandalen - langzaam binnen in de kledingindustrie. Labelinfo.be geeft informatie over duurzame labels.

Als consument kun je ook het verschil maken, door stil te staan bij je aankoopgedrag. Hebben we het kledingstuk nodig, moeten we het nieuw kopen? Veel **oude** kleren worden weggegooid of verdwijnen voor lange tijd in de kast. Hetzelfde gebeurt met **kapotte** kledij. Kapot is echter niet altijd een reden om iets weg te gooien. Een gat in je broek? Een scheur in je T-shirt? Met een beetje handigheid is dat zo opgelost. Tegenwoordig zijn er ook veel kringloopcentra en tweedehandswinkels met hippe kleren.

2 ONDERZOEK & REFLECTIE

- Waar komen mijn kleren vandaan? Grote broer of zus of andere familie? De winkel? En vanwaar komen die kleren vooraleer ze in de winkel belanden?
- Wat doe ik met kleren die versleten of kapot zijn?
- Kan ik zelf leuke kleding maken?
- Wat vind ik belangrijk aan kleren?

3 ACTIES

Hoe gaan wij bewust met kledij om?

- **Kledingdepot en -bibliotheek:** In een school kan een depot van T-shirts, turnpantoffels, shortjes, petjes, verkleedkleden, ... aangelegd worden. Wanneer nodig, kunnen de kledingstukken door de leerlingen geleend worden. Zo hoeven ze de kleren niet zelf te kopen. Je kan ook een heuse kledingbibliotheek aanleggen: net als bij een gewone bibliotheek werkt de kledingbibliotheek met het uitlenen van materiaal. Na enkele weken gebruik, breng je de kleren terug en kies je iets nieuws uit.
- **Verloren voorwerpen:** Op school gaan heel wat kleren verloren. Zorg ervoor dat deze op een duidelijk zichtbare plaats verzameld en uitgesteld worden.
- **Klerenruil:** Kleren laten wegwijnen in de kast omdat je ze beu bent? Waarom ruil je ze niet met een klas- of schoolgenootje? Wie weet draagt hij/zij het wel graag en heeft hij/zij zelf ook iets leuks voor jou. Win-win! Een ideale activiteit om hiermee te werken is een ruilbeurs of een zogenaamde swishing-party. Via deze website kan je ook materiaal ontlene om je eigen swishing initiatief op poten te zetten.
- **Lease a jeans:** Je huurt een jeans en je kiest aan het eind van een bepaalde periode of je hem houdt of niet.
- **Kleren weggeven:** Weggeven kan via een jaarlijkse actie, bv. aan het begin van het schooljaar, wanneer oude kleren ontgroeid zijn (bv. sportoutfit) of wanneer een nieuw seizoen aanbreekt. Op het einde van het schooljaar blijven vaak heel wat spullen achter, ook kleren. Organiseer eens een weggeefmoment voor alle 'weeskleren'! Een geefkast of weggeefmarkt kan een geschikte manier zijn om dit te doen. Je kan ook verder gaan, letterlijk: via Spullenhulp vzw, Wereldmissiehulp enz. Je schenkt je kleren een tweede leven door ze aan mensen (in het Zuiden) te geven die ze goed kunnen gebruiken.
- **Herstellen:** Kleren met een scheur of een gat kunnen vaak hersteld worden. Aan de hand van bijvoorbeeld een Repair Café kunnen leerlingen leren hoe ze zelf hun kleren herstellen. Een andere mogelijkheid is dat een ouder/grootouder je in een workshop komt leren hoe je een bv. een nieuwe broeksknoop kan naaien, en dat kan ook op een hippe manier. Leren van oud op jong!
- **Zelf Kleren maken:** We hoeven niet altijd zelf naar de winkel. Wie van ons heeft nog nooit een gebreide sjaal of muts cadeau gekregen? Dat kan je zelf ook. Een ouder/grootouder die kan breien, kan hierover een workshop geven. Organiseer een modeshow op school.
- **Les eerlijke kleding:** Zorg voor een les over eerlijke kleding. Bijvoorbeeld: de organisaties Fair Wear en MADE-BY geven duidelijke informatie over de herkomst van kleding en de omstandigheden waarin ze gemaakt wordt.

4 ACTIVITEITEN IN HET SCHOOLJAAR

- Start van het schooljaar
- Carnaval